

Agust Ensesa Bonet
Escola de
Tastavins
del Gironès

El vi

Casa de la Ermita

Blanc 2009

Hi ha algunes varietats de raïms de recent i poca implantació al nostre país que proporcionen als vins resultants unes característiques sorprenents. El Casa de la Ermita blanc seria un d'aquests vins. Està elaborat al cent per cent amb la varietat Viognier, originària de la vall del Roina (França), on la van portar els grecs. És un excel·lent vi blanc

d'aroma afruitada i expressiva. Recorda la fruita tropical madura. En boca és atractiu, saborós, sedós i equilibrat. Excel·lent preu de 4,50 euros. Apropiat com a aperitiu i també fa un molt bon maridatge amb una bona graellada de marisc de closca.

El celler elaborador: Bodegas y Viñedos Casa de la Ermita, situats a Jumilla

(Múrcia), dins de la Denominació d'Origen que porta el mateix nom que aquella localitat, a part d'elaborar vins amb la varietat Monastrell, pròpia de la zona, han tingut l'encert de plantar Viognier i Petit Verdot, que els permeten elaborar vins moderns i d'excel·lent qualitat. Per a més informació: www.casadelamerita.com i www.girovi.cat.

Col·leccionisme

Gironins del segle XIX

Els goigs

Una poesia mística, popular i costumista amb un origen remot

Xavier Romero

Els temps canvien inexorablement i molts costums i aficions es perden, mentre que d'altres minven tant que si no fos per la tasca dels col·leccionistes s'acabarien oblidant. És el cas, per exemple, dels Goigs, de gran tradició a Catalunya des de temps remots.

Aquestes làmines, també anomenades cobles, es podrien qualificar com una poesia mística, popular i a voltes costumista. Les seves il·lustracions, els seus gravats generalment aconseguits mitjançant la talla del boix, demostren no només una clara simbologia religiosa, sinó a més altres aspectes etnològics i geogràfics que acompanyen les imatges de les marededús i dels sants i patrons de tants indrets.

Destacats col·leccionistes arribarien en el seu temps a aconseguir fins a vint mil exemplars diferents, alguns d'aquests veritables joies que es remunten a diversos segles enrere. A les comarques gironines diferents aficionats encara mantenen viva aquesta recerca, que es concentra pràcticament en les escasses llibreries de vell i en algun encant o «mercadillo» de carrer. Per la seva banda, coneguts arxius i museus, tant religiosos com laics, en conserven col·leccions.

A través dels goigs es pot seguir i esbrinar aquesta trajectòria mística popular i les advocacions tan abundoses que en alguns casos han arribat pràcticament a desaparèixer de la memòria de la gent. Se'n podrien trobar del segle XVII, però fins i tot amb anterioritat, tot i que de manera més localitzada i escassa, hi ha vestigis que la gent del mar sentia devoció per la Verge de Bonayre al segle XIV, i que al següent, Montserrat ja era coneguda en altres terres europees per l'escampada de goigs que pelegrins i altres viatgers arribaven a materialitzar.

L'art gràfic popular veuria aquí igualment un vehicle, una eina per a la seva producció en quantitat gràcies a l'invent de la impremta. Així, gravadors prestigiosos com els de la nissaga dels Abadal, Boix, Pauner i Valls, entre d'altres, recollirien abundosos encàrrecs de rectories, de santuaris i de congregacions de fidels.

El costum d'entonar els goigs, virolais, llaus o cobles dels Sants al final de les cerimònies religioses arrenca des de temps immemorials, tractant-se d'una mena d'himnes que l'Església can-

ta en les seves dades assenyalades. La llengua en aquests cants litúrgics era la pròpia del país tota vegada que emanava del mateix poble. Les mateixes caramelles, com mossèn Cinto Verdager va escriure al seu article del mateix nom publicat a Excursions i Viatges, no tindrien altre origen que el costum de cantar els goigs, perquè si bé és cert que les caramelles només es canten el dissabte de Pasqua, s'ha de fer notar també

que l'única lletra que s'hi emprava era la dels goigs de la marededéu del Mont, i per tant se les pot considerar filloles d'aquell costum. Entre altres documents que en parlen, un dels més antics és Crònica de Ramon Muntaner.

Narcís Pagès Prats

Quan feia pocs mesos que havia pres possessió del seu escó es va començar a adonar que aquell no era el seu món. Tot i estar convençut que la monarquia i el sistema parlamentari havien donat estabilitat al país, sentia que ell no era el més adequat per ser allà... I, a més, Madrid era tan lluny del mar...

Narcís Pagès Prats va néixer a Palamós en el si d'una família benestant i això li va permetre fer estudis universitaris després d'haver completat el batxillerat. En el seu cas, i com la majoria dels nois de la seva classe social, es va decantar pel dret. Persona amb inquietuds culturals, Narcís Pagès Prats va col·laborar en diverses publicacions com Seminario de Palamós, Revista de Gerona i Ilustración Española y Americana. Els seus temes predilectes a l'hora d'escriure eren la història de la seva població natal i qüestions de tipus jurídic, com l'anàlisi del codi civil.

Vinculat al partit conservador liderat per Antonio Cánovas del Castillo, l'abril de 1879 Pagès va resultar escollit pel districte de Torroella de Montgrí en els comicis que van donar la victòria a la seva formació. Segons consta a l'arxiu del Congrés dels Diputats, dels 2.200 electors censats a l'àrea de Torroella, 1.146 van exercir el seu dret de vot i un total de 721 van escollir l'advocat palamosí. Val a dir, però, que en aquells temps les irregularitats en els processos electorals en forma de tupinades eren molt habituals. Fos com fos, Narcís Pagès Prats va ser diputat durant el dos cursos que va durar la legislatura i el 1881 va abandonar el seu escó al mateix temps que Cánovas del Castillo també perdia la presidència del govern.

Quan feia més d'un any que havia deixat la seva tasca política a Madrid, el 1882, Pagès va presidir el jurat del Certamen Literari que organitzava l'Asociación Literaria de Gerona. Aquesta entitat cultural era una de les més potents durant el darrer terç del segle XIX, sobretot pel fet de promoure aquell concurs al qual, convocatòria rere convocatòria, avaven participant alguns dels autors més destacats de l'època. La cerimònia de lliurament de premis se celebrava la diada de Tots Sants al Teatre Municipal de Gerona i el president del jurat hi llegia un discurs. L'al·locució habitualment tenia relació amb algun aspecte que conegués profusament. En el cas de Pagès, va escollir parlar dels pagesos de remença del segle XV.

Narcís Pagès Prats va morir a Palamós cinc anys més tard, concretament el març de 1887.

Xavier Carmaniu Mainadø
Historiador
i periodista